

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תובע
פלוני יליד 17/8/78
באמצעות אמו והאפוטרופא הבלעדית (עפ"י צו בימ"ש
הגב' פלונית
ע"י ב"כ עו"ד יאן קרומין

נתבע
אלמוני
ע"י ב"כ עו"ד קרן זיו

פסק דין

בפניי תובענה למזונות בגיר אשר הוגשה באמצעות אמו כנגד אביו.

במסגרת ההליך שבכותרת הוגשו כתבי טענות מתוקנים והרצאות פרטים עדכניות.

הראיות נשמעו ביום 10/2/15.

לאחר שלב הבאת הראיות ובמהלך עריכת הסיכומים הוחלפו עורכי דין מייצגים לאם התובע. סיכומי התובע הוגשו שלא בהתאם להוראות התקסד"א ונתנו החלטות בדבר הגשת סיכומים מתוקנים.

סופו של יום, אחרון הסיכומים הוגש בחודש ינואר 2016 וכעת ניתן להביא ההליך לקיצו עם מתן פסק דין זה.

1. התובע יליד 1978, בן בכור מבין שלושת אחיו, סובל מפיגור שכלי קשה, אפילפסיה ו-100% נכות נירולוגית, לאחר שחוסן בניגוד להוראות משרד הבריאות בהיותו בן פחות משנה.

2. הוריי התובע התגרשו זמ"ז בתאריך 19/3/2009.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

3. אם התובע, הגב' פלונית, מונתה כאפוטרופא בלעדית לגופו ורכושו, בהתאם להחלטת כבוד השופטת שרית גולן ז"ל מיום 11/2/13 בא"פ 15943-06-12 (צו פורמאלי נחתם ביום 13/6/13).
 4. האם מורה במקצועה כיום בת 58, אינה עובדת ומקדישה כל כולה לטיפול בבנה- התובע. לטענתה, סובלת מבעיות גב עקב תאונת דרכים משנת 1982, נקבעו לה 75% נכות צמיתה. קצבת הנכות ששולמה לה ע"י המל"ל עמדה על סך כ- 5,000 ₪ נטו לחודש, אולם לאחר גירושיה (החל מיום 19/3/09) הופחתה הקצבה עד לסך של 3,700 ₪ לחודש.
 5. הנתבע עובד בתעשייה האווירית מאז שנת 1977 ומשתכר כ- 17,766 ₪ נטו בממוצע לחודש (ראה תלושי שכר לחודשים אפריל עד דצמבר 2012 שצורפו להוצאות פרטים עדכנית).
 6. התובע מתגורר עם אמו בבית שכור ומקבל מהמל"ל קצבת נכות כללית וקצבת שירותים מיוחדים בסך כולל של כ- 7,237 ₪ נטו לחודש.
 7. האם טוענת כי אין בסכום הקצבה כדי לכסות צרכיו ההכרחיים של התובע אשר הועמדו בכתב התביעה בסך 22,252 ₪ לחודש (סכום זה כולל גם חלקו במדור ובהוצאות המדור בשיעור 1,128 ₪ לחודש וכן הוצאות מטפלת בגובה 8,400 ₪ לחודש).
 8. בכתב ההגנה נטען כי החיוב במזונות בן בגיר אינו אוטומטי ועל האם להוכיח התקיימותם של תנאי החוק.
- מעבר לכך ולגופו של ענין, הנתבע מכחיש הסכומים שפורטו בכתב התביעה וטוען כי במהלך למעלה מ- 30 שנות נישואין וניהול משק בית משותף, צרכי התובע לא התקרבו לסכומים הנטענים והמופרזים, אלא להפך. צרכיו כוסו בעודף, ע"י קצבאות המל"ל.

המסגרת הנורמטיבית

9. מקור חיוב הורה במזונות ילדו הבגיר הינו על פי הוראות סעיפים 4 ו-5 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט – 1959 (להלן: "חוק המזונות").

4. "אדם חייב במזונות שאר בני-משפחתו, והם-

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

(1) הוריו והורי בן-זוגו;

(2) ילדיו הבגירים ובני-זוגם;

(3) נכדיו;

(4) הורי הוריו שלו ושל בן-זוגו;

(5) אחיו ואחיותיו שלו ושל בן-זוגו. "

5. "אין אדם חייב לספק מזונות לבן-משפחה לפי סעיף 4 אלא במידה שנתקיימו שלוש אלה:

(1) יש בידו לעשות כן לאחר סיפוק הצרכים של עצמו, של בן-זוגו ושל הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו;

(2) אותו בן-משפחה, על אף מאמציו, אינו יכול לספק צרכיו מעבודה, מנכסיו או ממקור אחר;

(3) אותו בן-משפחה אינו יכול לקבל מזונות לפי סעיף 2 או לפי סעיף 3 או מעזבונו, ואינו יכול לקבלם מבן-משפחה הקודם לאותו אדם לפי הסדר שנקבע בסעיף 4. "

סעיף 6 לחוק המזונות מתייחס להיקף המזונות:

" היקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם ייקבעו, באין הסכם בין הצדדים, על ידי בית המשפט בשים לב לנסיבות, ופרט למזונות על פי סעיף 3 - לפי מחסורו של הזכאי ויכולתו של החייב".

10. כלפי קטינים ישנה חובת מזונות אבסולוטית, בהתאם להוראות הדין האישי, ואילו חובת מזונות כלפי ילדים בגירים מתגבשת בהתקיים שלושת התנאים בסעיף 5 דלעיל במצטבר. על פי סעיף 5(1) לחוק המזונות, יש להוכיח את היות האב "אמיד" - שביכולתו לספק מזונות לבן משפחתו (המנוי בסעיף 4 לחוק המזונות), לאחר סיפוק צרכיו שלו, צרכי ילדיו הקטינים וילדי בן זוגו הקטינים.

בנוסף, בהתאם לסעיף 5 (2) לחוק המזונות, יש לבדוק היות בן המשפחה (המנוי בסעיף 4 לחוק) "נצרך", קרי: מי שאינו יכול לספק צרכיו מעבודה, מנכסיו או ממקור אחר על אף מאמציו, וכן, בהתאם לסעיף 5(3) לחוק המזונות, יש לבדוק שאינו יכול לקבל מזונות על פי סעיף 2 לחוק או לפי סעיף 3 לחוק וכיוב'.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

דיון והכרעה

האם בענייננו מתקיימים שלושת התנאים המצטברים בסעיף 5 לחוק המזונות, דהיינו: האם מתגבשת חובת מזונות הנתבע כלפי התובע?

מסכת הראיות שהובאה בפני מביאני למסקנה כי התשובה לשאלה זו היא שלילית.

מדובר בתביעה חריגה בהגדרתה ובהיקפה (כפי שכבר ציינתי בהחלטתי בפרוטוקול דיון 4/12/14), בה פורטו צרכים גבוהים בכל קנה מידה אפשרי ובלתי סבירים, בעוד שהוכח כי צרכיו הריאליים של התובע מכוסים ע"י קצבת הנכות המשולמת ע"י המל"ל בגין נכותו ואף מעבר לצרכיו הבסיסיים.

בשים לב לאמור, הרי שלא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיפים 5 (1) ו-5 (2) לחוק המזונות ובהיות שלושת התנאים הקבועים בסעיף זה הינם תנאים מצטברים, לא מתגבשת חובת מזונות הנתבע כלפי התובע, הכל כפי שיפורט בהרחבה להלן.

11. חקירתה הנגדית של האם

בחקירתה הנגדית של האם התגלו סתירות ואי דיוקים ביחס להוצאות שפורטו על ידה בכתב התביעה המתוקן.

מעדות האם עולה כי מרבית הרכיבים שפורטו בכתב התביעה הועמדו על סכומים לא ריאליים ובפועל האם מוציאה כספים בסכומים נמוכים יותר.

עוד עולה מעדותה כי חלק מההוצאות שפורטו בגין רכיבים מסוימים כלל אינן קיימות.

* התובע מתגורר עם אמו בבית שכור.

על אף שחווה השכירות ע"ש התובע ואמו, הרי שבפועל מדובר בבית המחולק לשתי יחידות דיור, כאשר ביחידה אחת מתגוררים התובע ואמו ואילו ביחידה האחרת מתגוררים אחותו X, בעלה וחמשת ילדיהם.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

האם הסבירה כי חוזה השכירות ע"ש התובע "מסיבה אחת פשוטה, לקבל הנחה בארנונה" (עמ' 4 שורה 25).

דמי השכירות הינם בגובה 6,000 ₪ לחודש, 3,000 ₪ מתוכם משולמים ע"י האחות X- 3,000 ₪ הנוספים ע"י התובע ואמו.

בניגוד לנטען בס' 28 לכתב התביעה המתוקן כי הסיוע ממשרד השיכון המשולם לתובע הינו בגובה 1,250 ₪ לחודש, העידה אם התובע כי מדובר בסיוע בגובה כפול, קרי: בגובה 2,500 ₪ לחודש ומכסה כמעט כל שכר הדירה המשולם בגין דירת המגורים, כך שבפועל על התובע ואמו לשלם למשכיר ההפרש בגובה 500 ₪ לחודש, בלבד.

ש: כתוב שמפברואר 2013 את מקבלת 2,500 ₪.
ת: נכון.

ש: למה בכתב התביעה המתוקן כתבת משהו אחר, שהוא שקר, כתבת שהסיוע של ** הוא 1,250 ₪.
ת: אולי תאמרי טעות ולא שקר. 700 ₪ ** קיבל בהתחלה... אני אומרת שכן ציינתי בכתב התביעה המתוקן שקיבלתי 2,500 ₪ סיוע בדיוק.
(עמ' 6 שורות 9-4).

מעדות האם עולה כי אין הפרדה בשעון המים והחשמל בבית המגורים והחשבונות התקופתיים הינם עבור הוצאות הבית כולו. *
האם העידה כי היא ובתה X מתחלקות בהוצאות בחלקים שווים ביניהם, על אף שמשפחה של X מונה 9 נפשות.

ש: למה חצי חצי? אתם 2 נפשות והמשפחה האחרת שבעה.
ת: פלוני עם אפילפסיה קשה, אני חייבת מזגנים 24 שעות, החשמל אצלי פי חמישה מהילדים, הכביסות של הסדינים, הוא סיעודי, כל בוקר צריך להחליף את כל המצעים. הצריכה שלנו אחרת.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

כך גם לגבי מים וגז, המקלחות שלו, וכל הדברים שצורך אדם
סיעודי.

(עמ' 6 שורות 19-15).

* בניגוד לסכום שצוין בכתב התביעה המתוקן בגין עלות המסגרת היומית בה
שוהה התובע בגובה 450 ₪ לחודש, התברר בחקירתה הנגדית של האם כי עלות
המסגרת עמדה על סך 375 ₪ ופחתה לסך 257 ₪ לחודש (עמ' 6 שורה 21).

* האם העמידה הוצאות ביגוד והנעלה בגין התובע על סכום מופרז בגובה 2,000 ₪
לחודש.

אומנם האם הסבירה בעדותה כי התובע נוהג לקרוע את בגדיו.

אין בכלל הצדקה להוצאות בסכומים של אלפי שקלים בגין רכיב זה ובפרט
כאשר האם העידה כי היא רוכשת בגדים מ"השוק" ו"בכל מיני הזדמנויות" (עמ'
7 שורה 9) וכי היא רכשה מכונת תפירה לצורך תפירת הקרעים בבגדים (שורות
17-19).

האב מאשר אף הוא בעדותו כי נהג לרכוש לתובע בגדים בשוק בעלות נמוכה
(ראה עדותו בעמ' 11 שורה 11).

* על אף עדות האם בעמ' 8 שורות 3-1, כי התובע אוכל מזון טבעוני, רגיש לרכיבי
מזון רבים ולא אוכל בשר, ביצים, אפונה וכיוצ"ב, היא פרטה הוצאות מזון
בסכום גבוה למדי, בגובה של 2,400 ₪ לחודש.

כך או אחרת האם לא צרפה אסמכתאות לאישוש גובה ההוצאות הנטען והעידה
כי "לא התבקשתי לצרף, גם אם קנייתי, לא שמרתי קבלות".

טענה זו היתה יכולה להשמע אולי בשנה הראשונה לאחר פתיחת ההליכים ואולם
הראיות נשמעו מספר שנים לאחר הגשת כתב התביעה הראשוני ואף הוגשו כתבי
טענות מתוקנים, ביחס לכולם מצופה היה כי תעלה בדעתה (שלא לומר תקבל
ייעוץ מבאי כוחה) כי עליה לשמור קבלות לצורך הוכחת הטענות.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

- * ביחס להוצאות פלאפון שהועמדו בכתב התביעה על סך 220 ₪ לחודש העידה האם :
- "את צודקת. זה טעות, טעות. אני משלמת 59 ₪ טלפון נייד ולא כפי שנרשם בכתב התביעה. בטלפון של בזק, יש אינטרנט, ספק" (עמ' 8 שורות 22-23).**
- * הגם שבכתב התביעה פורטו הוצאות מטפלת בגובה 8,400 ₪ לחודש, הרי שמעדות האם עולה כי בפועל לא מועסקת מטפלת לתובע (עמ' 9 שורה 4).
- זאת ועוד, ניסיון העבר מלמד כי ככל שהועסקה מטפלת שכרה היה נמוך יותר מכפי שפורט בכתב התביעה (שורות 6-7).
- גם האב העיד כי בעבר הועסקה מטפלת בעלות של 2,500-3,000 ₪ לחודש (עמ' 11 שורות 31-32).
- כך או כך, האם מאשרת כי מרכיב "מטפלת" נכלל בסכום הקצבה המשולם לתובע בגין נכותו.
12. בית המשפט בתוך עמו הוא יושב ומצאתי להעמיד צרכיו ההכרחיים של התובע בגין : מזון (1,000 ₪), ביטוח בריאות (50 ₪), היגינה (50 ₪), חינוך (מסגרת יומית בעלות כ- 250 ₪), ביגוד והנעלה (500 ₪) בסכום כולל של 1,850 ₪ לחודש.
- חלקו היחסי של התובע בשכח"ד (לאחר הפחתת דמי הסיוע בדיוור) הינו בגובה 150 ₪ לחודש.
- לסכום זה יש להוסיף את חלקו היחסי בהוצאות אחזקת המדור, אותו מצאתי להעמיד, על דרך האומדנה, על סך 300 ₪ לחודש.
- בנוסף, בשל מצבו המיוחד של התובע הוא זקוק לטיטולים, כאשר הנתבע אינו חולק על רכיב זה (עמ' 10 שורה 27). האם העמידה רכיב זה בגובה 1,200 ₪ לחודש.
- לאור האמור, סה"כ צרכיו ההכרחיים של התובע הינם בגובה 3,500 ₪ לחודש.**

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

13.

קצבת הנכות המשולמת ע"י המל"ל

התובע מקבל מהמל"ל קצבת נכות כללית וקצבת שירותים מיוחדים בסך כ- 7,300 ₪ נטו לחודש.

לא הוכח כי ישנן הוצאות ו/או צרכים שאינם ממומנים על יד אותה קצבה זו. ההפך, גם לאחר קיזוז צרכיו ההכרחיים של התובע מתוך הקצבה המשולמת לו נותרים בידי האם כספים בגובה 3,800 ₪ לחודש אשר מממנים צרכים נוספים, מעבר לצרכיו הבסיסיים.

אין ספק כי קצבת הנכות המשתלמת בגין התובע נועדה לממן עבורו את אותם צרכים טיפוליים וההוצאות המיוחדות החריגות וזאת מעבר להוצאות בסיסיות השוות לו ולכל ילד בריא אחר.

האם לא נחקרה בחקירה נגדית אודות צרכי התובע ממעל הצרכים השני. עם זאת, אין חולק כי קיימים צרכים אלו כגון: נסיעות, פנאי וכיוצ"ב.

צרכים אלו וכן צרכיו המיוחדים של התובע בגין נכותו, לרבות ניידות והוצאות רפואיות חריגות ימומנו באמצעות קצבת הנכות המשולמת ע"י המל"ל.

14.

יכולתו של הנתבע

הנתבע משתכר מעל 17,000 ₪ נטו בממוצע לחודש. עם זאת, בפועל משולם לידי סכום נמוך באופן משמעותי לאחר ניכוי הלוואות מעביד ישירות משכרו. בפועל משולמים לידי 7,500 ₪ נטו לבנק (ראה תלושי שכר שצורפו להרצאת הפרטים העדכנית, עדותו בעמ' 10 שורה 16 וסעיף 32 לסיכומים).

בבעלות הנתבע הזכויות בבית ברחוב _____ ב _____ . מדובר בבית שהיה בבעלות משותפת של הוריי התובע והנתבע רכש זכויות אם התובע בבית זה בהתאם להסכם מכר אגב גירושין שנחתם ביניהם ביום 3/3/10 ואושר ע"י בית המשפט.

בית זה נושא משכנתא כשהחזר החודשי בגינה בגובה 8,189 ₪ לחודש (עמ' 10 שורה 14), אולם הנתבע משכיר הבית לשוכר צד ג' ומקבל דמי שכירות בגובה 8,200 ₪ לחודש. הנתבע טוען כי בנוסף לתשלומי ההלוואות המנוכים ישירות ממשכורתו, הוא נושא בהחזרן של הלוואות נוספות שמקורן פירעון חובות משותפים לו ולאם התובע, בגובה כ- 13,500 ₪ לחודש.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תמ"ש 17982-10-10

בסעיף 12 לסיכומים נטען כי הנתבע נמצא בגרעון חודשי של 7,000 ₪ לחודש, לפני שנשא בהוצאותיו האישיות (לעומת סעיף 34 שם צוין כי מדובר בגרעון בגובה 5,000 ₪ לחודש). גם אם היה נוכח כי נותרים בידי הנתבע כספים כלשהם לצורך מחייתו, הרי שלא היה בכך די כדי לספק צרכי התובע, אשר ממילא מסופקים ע"י קצבת הנכות.

בשולי הדברים אם כי לא בחשיבותם אעיר כי מן הראוי היה כי תביעה למזונות התובע הייתה מוגשת כנגד שני הוריו. עם זאת, אם התובע אשר מונתה כאפוטרופא על גופו ועל רכושו הגישה התביעה שבפניי וכפועל יוצא מכך לא הוגשה תביעה כנגדה בעצמה.

15. לסיכום,

בחינת כלל צרכי התובע מעלה כי אלו ממומנים באמצעות קצבת הנכות המשולמת בגין נכותו ואף למעלה מכך. לא הוכחו צרכים מיוחדים עבור התובע אשר הנם פועל יוצא של מצבו הרפואי ובאופן שקצבת הנכות נדרשת לצורך מימוןם ולפיכך סבורני כי יש בקצבת זו כדי לספק צרכיו ומזונותיו, לרבות מזורו. מכל המקובץ, התביעה נדחית.

16. בקביעת גובה ההוצאות בית המשפט לקח בחשבון מחד ניצול המסגרת לבירור הסעדים להם עתר התובע באופן חריג ומאידך כי ההליך נוהל ע"י האם בעוד שבפועל החיוב בהוצאות מושת על התובע, שמקורות הכנסתו קצבת נכות, הא ותו לא). לפיכך, מצאתי לחייב התובע בהוצאות הנתבע בגין ניהול ההליך בגובה 5,000 ₪ בלבד. בכך מסתיים בירור התובענה שבכותרת. המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לבאי כוח הצדדים ותסגור התיק.

ניתן ביום, י"ד סיוון תשע"ו, 20 יוני 2016, בהעדר הצדדים.

רותם קודלר עיאש, שופטת